Nro 84

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 20. PAZDZIERNIKA 1797 R. W PIĄTEK.

Z Wiednia 11 Października.

Między *Körmund* i *Wiedniem* z powodu terazniejszych okoliczności codzienną pocztę ustanowiono.

Wielkie iest podobieństwo, że pokoy nastąpi, gdyż od Cesarza wyiść iuż miało pismo do Seymu Rzeszy wzywaiące go, ażeby deputacya do negocyacyi pokoiu wyznaczona, niezwłocznie do *Rastadt* udała się, gdzie także w krotce Pełnomocny Minister Cesarski Hrabia *Metternich* w towarzystwie Konsyliarza Legacyi i Nauczyciela prawa P. *Foelsch* udać się ma.

Z *Triestu* donoszą, że tam d. 30 Września F. M. L. *Mack* i G. M. *Chatelet*. a nazaiutrz Gen: artyleryi *Terzy* przybyli. Zamiar tey ich podroży niewiadomy. Domyślamy się, że w celu inney dyslokacyi woyska Cesarskiego, ktore od granic Fryolu ku *Laybach* cofa się: co zapewne iest skutkiem umowionego zawieszenia broni z G. *Buonaparte*. — Sypanie fortyfikacyi przy *Gorycyi*, *Gradiska*, *Duin*, gdzie do 5,000 robotnikow pracowało, iest wstrzymanym; z czego dobre sobie czyniemy nadzieie. Długo trwaiącey dotychczas negocyacyi z Francyą przyczyną były zaszłe w *Paryżu* okoliczności i związki iey z negocyacyą w *Lille*. — Minister Cesarski *Kobenzl* w *Udine* się teraz znayduie.

Listy z okolic *Gorycyi* zawieraią doniesienie, iż d. 26 zeszłego Mca przyszło do krwawey akcyi przy *Aquileia* między forpocztami naszemi i mocnym oddziałem woyska Cisalpińskiego, ktory w iedney wiosce Cesarskiey chciał furażować. Strata z obydwoch stron była znaczna. Gener: *Hotze* miał zaraz potym wysłać trębacza do Gen: *Buonaparte* z rapportem o tym zdarzeniu.

Od granic Austryi 12 Października.

Na pamiątkę *Jozefa* II. ma mu być wystawiona w *Wiedniu* Kolossalna statua na koniu maiąca 34 stop wysokości. — Winobranie w Węgrzech iuż się zaczęło, iest bardzo obfite i dobrego wina spodziewać się można.

Duch nowości szczegulniey się między Greckiemi mieszkańcami Turcyi rozszerza, sam nawet Basza *Janii* ma bydź zasadom wolności przychylny. Porta Ottomańska rozmaitych z tego względu srzodkow używa. — Przywrociła godność Baszy w *Morei*, ktora dawno iuż przez oszczędność zniesioną była. — Sam nawet Kapitan Basza ma tam popłynąć iako też do rożnych wysp Archipelagu, dla wywiedzenia się na mieyscu o prawdziwym stanie rzeczy.

Xże *Saxe Coburg* G. M. w służbie Cesarskiey brat panuiącego Xiążęcia, umarł w przeszłym miesiącu; w testamencie zalecił, ażeby ciało iego od unteroffícerow tylko niesione było. 3ch przyiacioł i służący mieli się przy obchodzie pogrzebowym znaydować, a żałoby nikt nie miał nosić.

Z Londynu 29. Września.

Kuryer gabinetowy *Wick* wysłany z propozycyami do odnowienia zerwaney w *Lille* negocyacyi, powrocił z *Calais* nic nie sprawiwszy. Stanąwszy tam zapro-

wadzony był do municypalności, ktora odebrawszy mu depesze, przyrzekła ie odesłać do *Paryża*, on zaś, nie maiąc wyraźnego paszportu musiał powrocić do *Londynu*, nie mogąc nawet wziąść z sobą żadney Francuzkiey gazety. Jeżeli z przyięcia kuryera wnosić mamy o odpowiedzi, maiącey być daney na depesze, to bynaymniey sobie podchlebiać nie możemy, iżby zawarcie tak bardzo oczekiwanego pokoiu przyspieszyła. Gazety tuteysze oppozycyine piszą: „ Depesze przywiezione do *Calais* przez P. *Wick*, zostały w rzeczy samey przesłane do *Lille* do znayduiących się tam ieszcze pełnomocnikow Francuzkich, ktorzy na nie odpowiedzieć mieli „ iż dalsza negocyacya rozpoczęta być może na tey iedynie zasadzie, że Anglia wszystkie swe zdobycze odda. Z odpowiedzią tą powrocił tu P. *Wick* i albo iutro albo w przyszły Poniedziałek, ogłoszona będzie kontr deklaracya dworu naszego względem zerwanych negocyacyi o pokoy. Wielu tu iednak wątpi o tym, że wspomnione depesze do *Lille* przesłane zostały. Dotychczas wszelkie przygotowania rokuią woyne, mamy iednak ieszcze nadzieie, że negocyacya znowu będzie rozpoczętą. W krotkim czasie wszystko się okaże.

Jedna z naywziętszych gazet ministeryalnych, zawiera w sobie co następuie: „ Możemy z pewnością dowieść, iaka była przyczyna nagłego wyiazdu Lorda *Malmesbury*. Jak skoro Ob: *Treilhard* przybył do *Lille*, udał się natychmiast do Lorda i po zwykłych komplementach, rzekł: „ Rząd Francuzki zlecił mi oświadczyć WP. że ostatnie zdarzenia w *Paryżu* nie zmieniły szczerego życzenia iego względem pokoiu, i że radby go zawrzeć na zasadzie podaney od Ob: *Letourneur* na początku negocyacyi. Dyrektoryat niczego bardziey nie pragnie, iak wznowić między Francyą i Anglią dobrą harmonią, ktoraby dobro oboyga narodow utwierdziła. To powiedziawszy oddał Lordowi papier, na ktorym *ultimatum* Dyrektoryatu było wyrażone. Gdy w początku negocyacyi oddanie Francyi i iey alliantom wszystkich zdobyczy podane było za zasade i gdy w dalszym iego ciągu Ob: *Letourneur* z warunku tego nieco spuścił, Poseł więc nasz, przeczytawszy papier odpowiedział: że z wspoł pełnomocnikami swemi w tych ważnych okolicznościach musi się naradzić, że wprawdzie punkta niektore nie mogły być przyięte, że iednak ważność rzeczy wymaga, aby się przed daniem kategoryczney odpowiedzi gruntownie nad nią zastanowił. Poczym Ob: *Treilhard* zapytał się go, czyli iest umocowany do zawarcia pokoiu stosownie do podaney mu zasady. Poseł nasz odpowiedział: że iest umocowany zawrzeć pokoy pod wszelkiemi kondycyami, że iednak instrukcye iego nie pozwalaią mu przyiąć natychmiast czynionych sobie propozycyi, nie przesławszy ich wprzody do dworu swego. Milordzie! rzekł na to *Treilhard*, rząd ktory mnie tu wysłał, zalecił mi, oświadczyć, że ieżeli instrukcye WP. nie pozwalaią mu przyiąć zaraz kondycyi tych do pokoiu, w 24 godzinach z *Lille* wyiechać musisz. Na co Lord odpowiedział: Powiedz rządowi swemu że w 8 godzinach z *Lille* oddale się. Poczym obydway skłoniwszy się, rozeszli się. *Treilhard* odchodząc, dał do zrozumienia, iż ieżeli Poseł nasz, z przyzwoitym pełnomocnictwem powroci, z ukontentowaniem go w *Lille* lub w innym iakim mieście widzieć będzie.

Zeszłego Wtorku wyszła z *Leith* pod żagle flotta Kupiecka do morza Baltyckiego przeznaczuna. Na flocie ktora tu z

morza Niemieckiego powrociła, znaydował się Pan ieden Rossyiſki, ktory miał z sobą przywieść znaczne podarunki od Imperatora Rossyiſkiego dla Lorda *Grenville*, P. *Pitt* i innych osob u ſteru rządu W. Brytanii będących.

Pod *Gibraltarem* przyszło niedawno do krwawey utarczki między forpocztami garnizonu naszego i forpocztami Hiszpańſkiemi obozu *S. Rocha*, z ktorego wiele woyſka do *Cadix* pomarszerowało.

Admirał *Gell* ktory dawniey zabrał był bogaty okręt Hiszpańſki *S. Jago*, kazał sobie z części na niego przypadaiącey wspaniały wybudować pałac. Parlament, ktory do dnia 5 Paźd: był prorogowany, zoſtał zwołany na dzień 2. Liſtopada przez proklamacyą Krolewſką d. 27 t. m. wydaną dla deliberowania (wyrażono ieſt w proklamacyi nad rozmaitemi wielkiey wagi okolicznościami.) — Siła zbroyna w Irlandyi do 165,000 ludzi ma wynosić. — Flotta z *Jamaiki* szczęśliwie do kanału powrociła. — Z *Antigua* piszą pod datą 15. Sierpnia, że flotta Hollenderſka z 5ciu woiennych i 17 transportowych okrętow złożona do *Surinam* przypłynęła. Mamy nadzieię, że admirał nasz *Hervey* czynnościom iey będzie na przeszkodzie. — Hiszpańſka flotta z Ameryki Południowey szczęśliwie z 18tu millionami piaſtrow do *Teneryffy* zawinęła.

Z Paryża 2 Października.

Wczoraysza uroczyſtość obchodzona na pamiątkę Gen: *Hoche*, była iedną z naypięknieyszych, ktore tu od początku rewolucyi widzieliśmy. Dzień pogodny, ogolny porządek, nadzwyczayne uciszenie i czułe wszyſtkich przytomnych wzruszenie, rożniły ią od innych dotychczas obchodzonych feſtynow. Cała familia Gen: *Hoche* zawieziona zoſtała do szkoły Rycerskiey w powozach Dyrektoryatu, 18to letnia wdowa po bohatyrze, nie mogła się znaydować na żałobney ceremonii, dla słabości zdrowia. W szkole Rycerskiey Prezydent Dyrektoryatu miał mowę do familii. Rozrzewnienie iego zniewoliło go do kilkokrotnego w ciągu mowienia wſtrzymania się. W końcu dał pocałowanie braterskie ośiwiałemu oycu, ktory tak był bardzo smutkiem przeięty, że mu krzesło podać i czas nieiaki czekać musiano, nim do siebie przyszedł. Z rycerskiey szkoły cała parada udała się na pole marsowe do ołtarza oyczyzny. Plac środkowy pola zaięty był od woysk. Zaden z przypatruiących się nie śmiał weyść do niego. Wszyscy ſtali z kapeluszami zdiętemi na wale otaczaiącym pole. Przed ołtarzem oyczyzny wyſtawiona była piramida, na ktorey nazwiſka *Hoche* i zwycięztw od niego odniesionych były wyryte. Między napisami znaydowały się naſtępuiące: „Dla swey sławy żył dosyć, dla oyczyzny nadto krotko.— Był ludzkim w woynie i dobrym w zwycięztwie. — Przed nazwiſkiem iego drżeli panuiący w Irlandyi i spiſkowi we Francyi. — Oddalenie, rzeki, Ocean, nie śmiałemu męztwu iego granic położyć nie mogło. — Wkrotce byłby zoſtał *Buonaparte Renu*. — *Weissenburg*, *Landawa*, *Quiberon* świadczą o chwale, a *Vendée* o cnotach iego.„

Przed pyramidą ſtało mauzoleum, na ktorym buſt *Hocha* był poſtawiony. Piramida i ołtarz oyczyzny otoczone były trofeami i chorągwiami, czarną krepą okrytemi. Hymn żałobny napisany był od *Cheniera*, muzyka do niego zrobiona była przez *Cherubini*, a marsz żałobny przez *Gossec*. Czterech Generałow, *Angereau*, *Bernadotte*, *Lemoine*, *Hedonville* ſtało do koła mauzoleum. Oczy Gen: *Angereau* łzami były zalane. Dyrektoryat, władze konſtytucyine, Posłowie zagraniczni, Mi-

nistrowie &c. trzymali każdy gałązkę dębową lub laurową, ktorą w końcu obchodu każdy na mauzoleum złożył. Po uciszeniu, ktore w ciągu całey ceremonii panowało, gdy z hymnu Marsylskiego śpiewano strofę: „ Swięta miłości oyczyzny„ powszechny antuzyazm nastąpił i radośne okrzyki „ Niech żyie Rzplta! ze wszystkich stron słyszeć się dały. Mowa Ob. *Daunou* na pochwałę *Hocha* poruszyła wszystkich i według świadectwa tych, ktorzy ią słyszeć mogli, miała być wyborna. Hymn *Cheniera* i muzyka *Cherubiniego* sprawiły nayżywsze poruszenie. Wszyscy przytomni stoiący w bliskości, muzykańci nawet, od łez wstrzymać się mogli. Łzy stoiącego oyca *Hocha* i familii iego, czułe śpiewanie choru młodych dziewcząt, ktore na mauzoleum kwiaty rzucały, sprawiły niemniey naygłębsze wrażenie.

Gen: *Angereau* poiechał zaraz po tey ceremonii do armii. Ciało prawodawcze nie odprawiało wczoray żadney sessyi. Wszyscy prawie deputowani znaydowali się na obchodzie pogrzebowym Gen: *Hoche*. Tuteysze koło Konstytucyine osobną na honor Gen: *Hoche* chce odprawić uroczystość. Gen: *Jourdan* mieć będzie mowę na pochwałę zmarłego.

Z Paryża 2. Października.

Względem zerwanych w *Lille* negocyacyi z Pełnomocnikami W. Brytanii następuiący wyrok Dyrektoryatu urzędownie mam ważną tę okoliczność wyświeca.

Wyrok 25 *Fructidor* (11 Września) r. 5. Rzplitey. Dyrektoryat Wyk: stanowi, że obywatele *Treilhard* i *Bonnier* maiący powierzone sobie traktowanie o pokoy z Anglią, na pierwszey konferencyi podadzą notę Lordowi *Malmesbury* ministrowi Krola Angielskiego, ktorey będzie przedmiotem poznać, czyli ten minister iest umocowany do przywrocenia Rzplitey Francuzkiey i iey aliantom wszystkich possessyi, ktore od czasu rozpoczęcia woyny w ręce Anglii dostały się. Pełnomocnicy żądać maią odpowiedzi od niego w dniu iednym.

Dyrektoryat Wykon: stanowi także, że ieżeli Lord *Malmesbury* oświadczy, iż nie iest umocowany do przyięcia tego za zasadę do czego rząd przez prawa i traktaty Rzplitey iest obowiązany, lub ieżeli w wyznaczonym czasie nie da odpowiedzi ma się w 24 godzinach do swego dworu udać, dla żądania dostateczney plenipotencyi.

Wyrok ten władzy wyk: był tu na rogach wszystkich ulic poprzybiiany.

Przezwisko nowe *armii Niemiec* dane woysku *Sambry*, *Mozy*, *Renu* i *Mozelli* iest tu za bardzo ważne uważanym i zdaie się, że nie bez pewnych zamiarow dane było. Jeżeli woyna ma bydź ieszcze prowadzona, w tenczas republikanizowanie w Niemczech rozszerzałoby się i wielkieby skutki wyniknąć z tego mogły. Armia Francuzka iest teraz nadzwyczaynie mocna. Dyrektoryat przez zaszłe odmiany d 4 Września wielkiey władzy nabył. Ciało prawodawcze do iednegoż z nim celu dąży, władze konstytucyine muszą iść drogą przepisaną im od rządu dla ratowania oyczyzny. Departamenta wszystkie są spokoyne. Zniwo bardzo obfite, a tym samym i podatki łatwo wybrane być mogą.

W *Dunkierce* Konsul Amerykański *Cossino* na rozkaz Dyrektoryatu aresztowany został. Z depeszow Angielskich przy *Calais* znalezionych, rożne zmowy iego okazały się.

Wielu utrzymuie, że deportowani do *Senegal* przewiezieni będą. *Dumolard*, *Duplantier* i *Jmbert Colomes* mieli się do Szwaycaryi schronić, *Carnot* zaś miał do

Londynu przybydź (o czym iednak gazety Angielſkie nic nie wspominaią). — Niejaki *Jullian* przyiaciel Pani *Stael* ieſt aresztowany, za to, że chciał przekupić iednego officyaliſte policyi, ażeby z liſty emigrantow osobę iedną wymazał. — Ze Dyrektoryat nowe ultimatum do *Udine* posłał, iako ieden z tuteyszych dziennikow donosi, rzeczą ieſt trudną do wierzenia, lecz to ieſt pewna, że woyna nieochybnie naſtąpi, ieżeli Cesarz podanych propozycyi nie przyimie.

Dyrektoryat Wyk: ſtosownie do wydaney dawniey odezwy, względem gotowości woyſk do rozpoczęcia czynności nieprzyiacielſkich, chcąc przyśpieszyć uzupełnienie środkow powszechnych w niey przepisanych, iako też powrot do armii na d. 15 *Vendemiaire* (6 Października) wszyſtkich nieprzytomnych żołnierzy poſtanowił; ażeby wszyſtka młodzież do pierwszey rekwizycyi należąca z 24ch wschodnich departamentow tudzież z Belgium &c: udała się do głownych kwater w *Bonn* i *Koblenz* będących, z 16 zaś innych departamentow do głowney kwatery w *Strazburgu*, a z 41 pozoſtałych departamentow do armii Włoſkiey. Młodzież do tey armii przeznaczona, zgromadzić się ma tymczasem w *Chambery* a z tamtąd do *Mediolanu* pomarszeruie. Z tego widziemy, że ſtraszna iuż teraz armia Włoſka rownie będzie wzmocniona iak woyſko Niemiec.

Słychać, że z powodu oſtatniego spiſku roialiſtow, Prezydent municypalności w *Calais* aresztowany zoſtał: miał on iuż dawniey należeć do konspiracyi *Brottiera*, *Lavilleurnoy* i *Dunant*.

Miniſter woyny *Scherer* wydał pismo okolne do Dyrektorow fortyfikacyi zalecaiąc im, ażeby plany do nowych robot tak przy twierdzach iako i domach woiennych w ciągu 6go roku Rzeplitey w naſtępuiącym miesiącu *Brumaire* przesłali. Muszę tu przydać uwagę (znayduie się w tym piśmie,) że okoliczności niepozwalaią ieszcze przedsiębrać wielkich robot, dla tego w planach na rok 6ty, wydatki te wyrazić wypada, ktore do utrzymywania fortyfikacyi i domow woiennych koniecznie są potrzebne. Jutrzenka pokoiu wſkazuie czas w ktorym nowa organizacya syſtematu obrony wszyſtkich granic Rzplitey, da powod do nowey klassyfikacyi fortec, naprawienia ważnieyszych ſtanowiſk &c: tymczasem zaś przesyłaycie śpiesznie nakazane plany obrony i środkow do utrzymywania fortyfikacyi. Jndzynierowie maią bydź zachęcani do robienia nowych wynalazkow, doſkonalenia dawnieyszych &c.

Kuryer maiący przywieść decyduiącą odpowiedź Cesarſką na podane mu ultimatum codziennie ieſt spodziewany. — Xiężna *Orleans*, Xiąże *Conti* i Xiężna *de Bourbon* d. 22 Września iadąc na wygnanie do Hiszpanii przez *Limoges* przeieżdżały. Podroż ta pomału się odprawia dla ich wygody. Przez *Perpignan* przeieżdzać maią. Obydway towarzyszący im officerowie muszą od magiſtratu pierwszego pogranicznego miaſta Hiszpanii zaświadczenie przesłać do naszego rządu, iako osoby rzeczone do tego krolestwa przewieźli. — Reprezentant *Poultier* w dzienniku swoim *Ami des loix* dowodzi potrzebę oddalenia z kraiow Rzplitey wszyſtkich dawnych szlachty, ktorzy dotychczas w żadnym urzędzie Rzplitey nie służyli. — W *Toulouse* w czasie uroczyſtości ufundowania Rzplitey, publiczny oſkarżyciel *Jgnole* od dawna iuż dla swoich czynności znienawidzony, z świątyni wolności wygnany zoſtał.

Towarzyſtwo patryotyczne przyia-

cioł iedności i nierozdzielności w *Amszterdamie* przesłało do Dyrektoryatu adres powinszowania z powodu zniszczonego spisku w d. 4. Września. — Gdy w *Marsylii* odebrano wiadomość o zdarzeniach dnia tego, zaraz się roialiści uzbroili, lecz kommendant kazał wymierzyć armaty, zwieść mosty prowadzące do zamku *S. Jana*, i do tego czasu wszystko iest spokoynie. — Obydwa nowe dzienniki *le Courier de l'Europe* i *l'Echo* są zabronione. — Koło konstytucyine zaczęło się naradzać względem śrzodkow ograniczenia wolności druku.

Gen: *Bernadotte* wyiechał do Włoch dla obięcia kommendy nad swoią dywizyą. —Dla przyśpieszenia pokoiu kommendanci i agenci rządu Francuzkiego dostali rozkaz nie sprzeciwiania się bynaymniey proiektom rewolucyonistow na brzegach *Renu* okazuiących się. — Gen: *Grillon* został kommendantem *Marsylii*, GGen: *Duvignan* i *Paclod* udali się do armii *Renu*, wielu innych officerow albo oddalono z służby albo przy innym umieszczono woysku.

Gazeta Les Nouvelles Politiques wychodzi teraz pod tytułem *Le Narrateur universel*. — Ob. *Isabeau* bywszy Sekretarz generalny departamentu interessow zagranicznych został sędzią trybunału cywilnego. — Z *Nantes* piszą, że przy *Quiberon* kilka woiennych Angielskich okrętow okazało się. — W departamentach połudnowych wszystko iest spokoynie, uzbroiona zgraia tak nazywaiącego się Generała rad obydwoch *S. Christoph* rozgromiona została, a woysko naprzeciw niey z *Chambery* wyprawione na dawne stanowisko powrociło.

Z Hagi 7 Października.

Naynowsze wiadomości z *Paryża* zawieraią, że tam codziennie spodziewana iest odpowiedź Cesarska na podane mu ultimatum. Wielu zapewnia, że w tym sposobie iest ułożone, iż trudno wierzyć, aby Cesarz zupełnie na nie przystał.

Woyska nasze będące dawniey na okrętach w *Texel*, marszeruią teraz do miast w ktorych na garnizonach zimowe kwatery odbędą.— W czoray wyciągnęły z tąd woyska Francuzkie w zamiarze udania się do kwatery głowney Gen: *Beurnonville*.

Stosownie do proiektu Reprezentanta *Geevers* w konwencyi podanego, spodziewać się wypada oddalenia w krotce wszystkich Francuzkich emigrantow, ktorych tu znaczna znowu liczba przybyła. Kilka nawet podeyzrzanych osob iuż tu aresztowano.

Gen: *Beurnonville* wydał w *Utrecht* pod d. 28 Września odezwe do swoiey armii, w ktorey między innemi myślami wyraził: Zołnierze! W krotce dacie nowe dowody męztwa woysk Republikanckich. Już wspołkoledzy wasi w armii *Sambry* i *Mozy* oczekuią na rozkazy do pospieszenia ku nowym zwycięztwom. Zapewne tak iako dawniey będziecie chcieli dzielić z nami nową sławę, i przekonacie Europę, że między Francuzkiemi żołnierzami, nie masz inney zazdrości, iak w potykaniu się i zwyciężaniu. Niech żyie Rzplta &c.

Oprocz Prowincyi *Hollandyi*, *Groeningen* i części *Nymwegen*, inne iuż zapłaciły należącą się resztę do podatku 60 i 40 millionow, tak iż żadney exekucyi podpadać nie będą. — W Konwencyi proponowano wydanie odezwy do wszystkich obywateli maiących prawo głosowania z żądaniem, ażeby w ciągu 4 tygodni wyrazili przyczyny dla czego plan konstytucyi odrzucili. — Co do deputacyi odesłano:

Z *Barcelony* piszą, że Ministerium

Angielskie nie było kontente, iż w *Gibraltarze* za surowo z neutralnemi okrętami postępowano. Dla tego kilku skassowano sędziow, co takowy sprawiło skutek, że wiele tam będących okrętow otrzymały wolność wyiścia pod żagle. Trzeba się spodziewać, że kaprowie Angielscy bardziey teraz neutralne bandery szanować będą.

Z Koblenz 28 Września.

Znaczenie i wziętość przyiacioł rewolucyi codziennie się pomnażaią. Dyrektoryat Francuzki wydał rozkaz do Generałow, ażeby im skutecznie dopomagali. Osoby chcące się im sprzeciwiać zagrożone są deportacyą i konfiskatą maiątku. Przed 4ma dniami rząd Elektorski i Magistrat naszego miasta stosownie do wyroku kommissyi pośrzedniczey w *Bonn* zniesione zostały. Pierwszy przez bywszych Konsyliarzy i dwoch adwokatow będzie zastąpiony, na mieysce zaś magistratu municypalność ustanowiona została.

Z Strazburga 29 Września.

Zeszłey nocy przeieżdżał znowu tędy kuryer z *Wiednia* do *Paryża*. Krepa z sztandarow tuteyszego garnizonu ma bydź dziś zdięta, gdy armii *Renu*, *Mozelli*, *Sambry i Mozy* wybor Gener: *Angereau* na iey wodza naywyższego oznaymiony zostanie. — Pierwszą Gener: *Reynier* tymczasowie zarządzał. — Znalezione w *Bazylei* papiery bywszego Dyrektora *Barthelemi* zapieczętowane do *Paryża* przesłano.

Z Kolonii 30 Września.

Miasto *Neuss* i inne maią bydź do Rzpltey *Cisrenańskiey* przyłączone. — Garnizon nasz w marszu będący dostał rozkaz zatrzymać się w *Bonn* i za 4 dni iest powrotem spodziewany.

Z Mediolanu 26 Września.

Pomimo trwaiących ieszcze to w *Udine*, to w *Passeriano* konferencyi o pokoy, Francuzi iednak z nadzwyczayną skwapliwością, czynią przygotowania woienne. Opatruią w żywność i ammunicyą twierdze *Palmanova*, *Osopo*, *Ponteba* i *Mantue*. Generał *Berthier* przed kilku dniami przeieżdżał tędy dla odprawienia rewii 10 tysięcy Piemonczykow zgromadzonych pod Gen: *Colli* przy *Buffalora* i *Tulbigo* nad *Tessinem*. Ostatnie wiadości z głowney kwatery, donoszą, iż armisticium zostało przedłużone aż do powrotu Gen: *Meerfeld* ktory, iak słychać następuiące miał zawieść do *Wiednia* ultimatum.

1.) *Ren* będzie granicą między Francyą i Niemcami. 2) Alpy, kray Gryzonow i Tyrol będą granicą Rzplitey Cisalpińskiey. 3) Cesarz odda na powrot Istryą i Dalmacyą, a otrzyma indemnizacye w Niemczech.

Od granic Włoskich 28 Września.

Z powodu zaszłych dawniey w *Genui* zamięszań rząd tymczasowy Rzplitey Liguryiskiey postanowił. 1) Wszyscy herszstowie rozruchow, wszyscy ktorzyby mową lub czynnościami nakłaniali lud do porwania się do broni, lub ubliżenia winnego uszanowania zwierzchności albo obalenia drzewa wolności, iako winowaycy obrażonego narodu śmiercią karani być maią. 2) Xięża są w odpowiedzi za wszelkie zamięszania w parafiach ich popełnione, gdyby natychmiast o nich zwierzchność nie uwiadomili &c. — Do przyięcia nowey konstytucyi dawniey d. 14 Września naznaczono. Dla odięcia nawet pozorow źle myślącym czas ten przedłużono, nakazawszy nową rewizyą konstytucyi. — Zagranicą przedrukowana została, lecz z fałszywemi zupełnie niektoremi artykułami iako n.p. „Religia katolicka iest zniesiona, wszystkie na świat przychodzące dzie-

ci maią bydź przed drzewo wolności przyniesione. „ — Gen: *Buonaparte* podziękował na pismie Arcy-biskupowi Genueńskiemu za iego patryotyczne postępowanie i żądał, ażeby dyecezyą swą ze wszystkich Xięży oczyścił, ktorzy ducha pokoiu nie maią. — Też samą dał także radę rządowi Liguryiskiemu, zalecaiąc odebranie broni nie spokoynym parafiom i uorganizowanie iak nayprętsze gwardyi narodowey — Gener: *Duphot* ktory z wyprawy przeciw buntownikom do *Genui* powrocił, 12 hersztow przyprowadził. Xiądz nazwiskiem *Rossi* był Generałem kommenderuiącym rebellizantow.

Gdy małżonka G. *Buonaparte* na sessyi municypalności Weneckiey znaydowała się, ieden z iey członkow miał mowe na pochwałę tego wodza i przez uroczysty i iednomyślnie przyięty wyrok dano mu przydomek *Włoski* tak iako dawniey *Scipio* Afrykańskim był nazywany.

Francuzki kaper zabrał niedawno statek kupiecki Cesarski i do *Liworno* przyprowadził, lecz będący tam Konsul Rzeplitey Francuzkiey natychmiast go uwolnił.

Z Madrytu 22 Września.

Wkrotce oczekuiemy Bulli Papiezkiey, przez którą ustanowiono będzie: 1mo W każdym mieście Hiszpanii ieden tylko klasztor na przyszłość ma zostać. 2do. Nikt nie ma wstępować do Klasztoru nie maiąc lat 24 skończonych. 3tio. Mnichy nie będą mogli z klasztorow wychodzić, wyiąwszy na odprawienie kazania, lub słuchanie spowiedzi, i bezpośrzednie od Biskupow dependować maią. 4to Liczba Mnichow w każdym klasztorze oznaczona zostanie. 5to. Przychody każdego klasztoru uregulowane będą, reszta zaś ich dobr do dyspozycyi Krolewskiey maią należeć. 6to. Mnichy maią bydź obowiązani do uczenia się umieiętności, kunsztow lub rzemiosł.

Z Filadelfii 19 Sierpnia (z *Gaz Ham:*)

G. *Kościuszko* przybył tu. Wczoray wieczorem dowiedzieliśmy się, że okręt *Adriana* z *Bristol* z nim tu zawinął. P. *Heins* Prezydent tuteyszego zgromadzenia emigrantow (towarzystwa ustanowionego na dobro przybywaiących cudzoziemcow, dla dopomagania im w tey części świata) poczynił zaraz urządzenia dla przyięcia tego sławnego Generała, wypuszczonego na wolność od Panuiącego teraz Imperatora wszech Rossyi. Bat w ktorym 8 Kapitanow okrętowych wiosłami robiło, popłynął na przeciw wzwyż wzmiankowanego okrętu. P. *Heins* przyimował *Kościuszke* i życzył mu szczęścia imieniem Amerykanow, z powodu powrotu do kraiu za ktorego wolność dawniey walczył i życie swe częstokroć w niebezpieczeństwo podawał. *Kościuszko* był bardzo wzruszony i odpowiedział w ięzyku Francuzkim. „ Uważam Ameryke iako drugą moią oyczyzne i za szczęśliwego się poczytuię, żem do niey przybył „ Rany iego w tym ieszcze są stanie, że nie mogąc chodzić, na krześle siedzieć musi. Sprowadzono go tak siedzącego na bat, przy odpłynieniu patryotyczne okrzyki, niech żyie *Kościuszko*! słyszeć się dały, i powtorzone były na lądzie od pomnażaiącey się coraz bardzey liczby ciekawych osob. Gdy bat przypłynął do lądu, *Kościuszke* wniesiono do powozu. Lud zgromadzony wyprzągłszy konie ciągnął powoz przy nieustannych okrzykach *Hurra* i niech żyie *Kościuszko*! przez ulice aż do iego pomieszkania na 4tey ulicy. — Honor ten żadnemu nawet Prezydentowi okazany nie był. Z powozu zaniesiono go do domu od ktorego ciekawi oddalili się, gdy im doktor doniosł, iż się nayprzod na spoczynek udać musi.

N. 84.

DODATEK
DO
GAZETY WARSZAWSKIEY

Z WARSZAWY DNIA 20 PAŹDZIERNIKA R. 1797. W PIĄTEK

Z Paryża 2. Października.

Względem zdrowia Gen: *Buonaparte* Dyrektoryat zaspokaiaiące odebrał wiadomości. — *Treilhard*, *Bonnier* i *Derché* Pełnomocnicy nasi w *Lille* ieszcze się tam znayduią, co czyni nadzieie, że może z Anglią traktowanie o pokoy znowu się rozpocznie.

Gener: *Moreau* będący bez służby bawi się teraz przy swoim przyiacielu Gen: *Kleber*, ktory iuż od dawnego czasu od woyska się oddalił i w *Chaillot* mieszka dla poświęcenia się przyiaźni i umieiętnościom. — Gen: *Lemoine* kommenderuiący teraz woyskiem w *Paryżu*, w dniu 4. Września miał sobie zlecone aresztowanie Inspektorow sali. Dawniey w Bretanii kommenderował.— W odezwie wydaney od ministra marynarki Admirała *Morard de Galle* do marynarzow w *Brest* z powodu ostatniego spisku w *Paryżu* znayduie się: „że konspiratorowie byli przyczyną, ieżeli maytkowie bez żołdu zostawali, teraz rząd ulepszeniem losu ich zatrudnia się &c. — Rada 500 na sessyi d. 28 Września podzieliła *S. Domingo* na 5. departamentow to iest: pułnocny, zachodni, południowy, południowo-zachodni i pułnocno-zachodni. W pułnocnym *Cap*, w zachodnim *Port republicain*, w południowym *les Cayes* &c, są stolicami.

S. Christoph nazywaiący się Generałem rad obydwoch był złapany, lecz z więzienia za pomocą swych stronnikow umknąć potrafił. — Koło konstytucyine mianowało teraz wydziały maiące poprzedniczo roztrząsać proiekta, niżeli całemu zgromadzeniu podane zostaną.

Jeżeliby czynności woienne we Włoszech miały się znowu rozpocząć, opanowanie Jstryi i Dalmacyi będzie pierwszą czynnością Gen: *Buonaparte*, a przynaymniey woyska w takich teraz stoią stanowiskach, że armia Cesarska znayduiąca się w tych dwoch prowincyach za odciętą uważana bydź może.

Na morzu bogate zdobycze zabieramy, iako to dwa Portugalskie okręty z ktorych iednego ładunek iest 400,000 liwrow szacowany, 1. Angielską brygge i 2. okręty tegoż narodu.

Nowi Ministrowie tak do wewnętrznych interessow iako i sprawiedliwości, iuż swe urzędowanie zaczęli. Wczoray się pierwszy raz okazali w urzędowym ubiorze. — Gdy koło konstytucyine prześladowanym było, Dyrektoryat wybrał z grona iego dwie osoby na Ministrow, teraz gdy iest powszechnie szanowanym, Dyrektoryat dla okazania swey niepodległości, nie proiektowanych mu OOb: *Garat* i *Menget*, lecz za zdaniem Ob: *Merlin de Douai*, dwoch Kommissarzow *Paryżowi* zupełnie nieznaiomych ministrami mianował. *Letourneux* zawsze był znany z republikanckiego sposobu myślenia,

d. 9. *Thermidor* z kilko-miesięcznego więzienia uwolniony został. — *Lambrecht* był dawniey nauczycielem prawa w *Lowanium*. Gdy *Jozef II.* chciał reforme w planie nauk tey akademii wprowadzić, *Lambrecht* poiechał do *Wiednia* i tam uczył się statystyki i praw: powrocił potym do oyczyzny dla rozszerzania nowych zasad. W czasie rewolucyi w kraiu zaszłych, do ktorey się naywięcey stany i duchowni przykładali, w *Moguncyi* zime przepędził. Rozumieiąc, że partya demokratow w oyczyźnie weźmie gorę, powrocił do niey, lecz się w swym zdaniu omylił i w areszt był wzięty, tam został dopoki go Cesarscy nie uwolnili. Gdy Francuzi powtornie do Belgium weszli zaraz się przykładał czynnie do odmian od nich przedsięwziętych. Z początku był członkiem powszechney administracyi w *Bruxelli* urządzoney, po iey zniesieniu i podzieleniu kraiu na departamenta od Obywatelow *Portier* i *Peres* nayprzod Belgium organizuiących, obrany został Kommissarzem rządu w departamencie *Dyle*, co Dyrektoryat potwierdził, i natym został urzędzie, dopoki go wziętość powszechna na ministrostwo nie wyniosła.

Jeden z satyrycznych naszych pisarzow podał następuiący proiekt do podatkow dla zasilenia skarbu. 1.) Na kłamstwą gazeciarzow i żurnalistow po 15 gr: od kłamstwa (cożby im zostało? ubostwo i nędza.) 2.) Na cnote kobiet (nie wiele przyniesie.) 3.) Na poczciwość Liwrantow (z tego źrzodła nic wcale nie przyidzie.) 4.) Na bezinteressowność bankierow (*Cosa rara.*) 5.) Na męztwo maiętnych Muskadynow (odważni przy kielichu.) 6.) Na Poetow, złe wiersze piszących (biedaki, sami żyią Parnasowym powietrzem.) 7.) Na złą proze statystikow naszych (ktoż ich rozumi, nie warci są poboru.) &c. — Podatki te wiele przyniosą pisze autor wspomniony. Kobiety zostaną cnotliwemi, liweranci poczciwemi, bankierowie bezinteressownemi, muskadynowie odważnemi, wierszopisarze dobremi Poetami, statystyci zrozumiałemi prozaistami, iedni tylko żurnaliści i pisarze gazet zostaną kłamcami, bo są do tego uprzywileiowani &c.

Concilium Duchowieństwa trwa tu ieszcze. Jeden z naszych dziennikow pisze „ Wiadomo iest wszystkim, że zgromadzenie tych Pasterzow składa się z Biskupow, Plebanow i Wikaryuszow *in partibus*. Wszyscy prawie są pasterzami bez trzody. Dziennik *l'Independant* (wydawany przez Dep: *Leclerc*) donosi, iż ieden z nich iest razem aktorem na teatrze *Nicoleta*.

Na sessyi Rady 500 d. 28 Września, *Thomany* murzyn deputowany z wyspy *S. Domingo* zabrawszy głos, mowił: Złamane iest nakoniec iarżmo, ktore tak długo braci moich uciemiężało. Zniesione są niegodziwe umowy zamieniaiące w bydlęta robocze, nieszczęśliwych z ktoremi chciwi spekulatorowie haniebnie frymarczyli. Wołaiące o pomste okrucieństwa nie będą iuż popełniane na brzegach Afryki. Wolny Francuz nie będzie kuł w kaydany oswobodzonego od siebie murzyna. Żądam, aby pozostałe ieszcze ślady barbarzyńskiego handlu tego, to iest wszelkie umowy związek iakowy z tym handlem maiące i z niego wypływaiące zostały zniesione i za nieważne uznane. — Odesłano do deputacyi.

Na sessyi Rady starszych d. 29 Września czytany był oczekiwany tak długo rapport deputacyi względem praw w Radzie 500 w interessach skarbowych zapadłych. *Cretet* mowił: konieczną iest rzeczą postarać się o potrzebne summy na

wydatki zwyczayne i nadzwyczayne roku 6 Rzpltey, decyzye w tey mierze Rady 500 żadnemu rostrząsaniu nie podpadaią, co się zaś tycze 14 artykułu, względem zapłacenia wierzycieli kraiowych deputacya w następuiących uważała go względach. Czyli rząd wolnego kraiu może zmnieyszyć dług narodowy, gdy nie iest w stanie zapłacić go całkowicie? Czyli rząd w teraźnieyszych okolicznościach iest przymuszony do takowego kroku? Czyli nie zwłocznie do zapłacenia długu narodowego przystąpić wypada? Czyli sposob do zapłacenia proiektowany iest naylatwieyszy? Na to wszystko deputacya odpowiadaiąc iest tego zdania, że rząd może dług zmnieyszyć, gdy iest potrzebą do tego przynaglony. — Jest przymuszony do użycia pod nego środku, gdyż podatkow nie można tak podwyższyć, ażeby przez nie cały dług zaspokoić. Narod powinien zapłacenie iego niezwłocznie przedsięwziąść, gdyż polityka, pożytek wierzycieli, i porządek skarbowy tego wymagaią, co obszernie mowca dowodził. Wielu deputowanych mowiło za potwierdzeniem dekretow Rady 500. *Lacombe S. Michel* rzekł: Zastanowmy się, że nieprzyiacielskie kroki maią bydź znowu rospoczęte, że szczęście kampanii na niebezpieczeństwo podamy, nie potwierdzaiąc wspomnionych dekretow. *Clauzel* wyraził: „Jeżeli obywatel nie będąc w stanie zaspokoienia swych wierzycieli, może z niemi wchodzić w układy, zaczożby Rzplta prawa tego nie miała. Po wielu ieszcze innych mowach Rada starszych wszystkie ustawy Rady 500 względem interessow skarbowych potwierdziła.

Na fregacie *la Vaillante* przewożą cey na deportacyą skazanych *Pichegru*, *Barthelemi*, *Lafond Ladebat* &c: na brzegi *Senegalu* w Afryce, znayduią się rożne narzędzia rolnicze. — Przy uyściu rzeki *Senegal* leży zamek *S. Ludwika*, a kray posiadany tam przez Francuzow rościąga się w gorze rzeki na 200 mil Francuzkich.

Względem bywszego Dyrektora *Carnot* rożne są wieści, iedni utrzymuią, że iest w *Londynie*, inni że w niższey Saxonii, niektorzy zaś rozumieią, że nie żyie gdyż dotychczas nic mamy o nim żadney pewney wiadomości.

Z Udine 24 Września.

W ciągłey ieszcze zostaiemy niepewności. Gen. Francuzki *Clarke* ma się z tąd d. 26 lub 27 udać do *Paryża*.

Z Laibach 25 Września.

Hrabia *Cobenzl* i Gener: *Meerfeld* przyiechali tu wczoray i po odprawioney długiey konferencyi z Gen: *Mack*, w dalszą podroż ku *Udine* udali się. Po ich odieździe, dano rozkaz woyskom w okolicach naszych stoiącym, aby były gotowe do marszu. Jakoż dziś posuwaią się ku *Gorycyi*. (Ostatnie wiadomości z *Wiednia*, potwierdzaią te poruszenia z dodatkiem, iż gdy zawieszenie broni stanęło, woyska wspomnione na powrot w dawnych stanowiskach stanęły. Słychać, że znaczna między niemi panowała dezercya.)

Z Roveredo 3 Października.

Zaczęto wytykać oboz przed miastem naszym. Zasłoniony będzie redutami i szańcami. Pomimo tego, spodziewamy się, że pokoy nastąpi.

Z Udine 25 Września.

Nocy ostatniey przybył tu z *Wiednia* Gen. *Meerfeld*. Dziś rano Pełnomocnicy Cesarscy, mieli długą konferencyą z Gen. *Buonaparte*, po ktorey ukończeniu wysłano zaraz kuryera do *Paryża*.

Z Mediolanu 26 Września.

Wielu utrzymywało, że Insurekcya Genueńska pochodziła z planu bardzo ob-

szernego kontr rewolucyi powszechney we Włoszech. Stosownie do takowey opinii, ieden z tuteyszych dziennikow doniosł niedawno, że odkryto spisek dążący do insurekcyi części ludu w prowincyach składaiących teraz Rzpltę Cisalpińską, u iednego Xiędza miano znaleść plan do tego ułożony, ten zaś wyznał, że go dostał od Gen: *Kreutz*, ktory 50 innych kopii przesłał rożnym znacznym familiom Mediolańskim. Na takowe oskarżenie aresztowano Gen. *Kreutz* w *Plaisance* i ma być sądzony przez radę woienną dywizyi Lombardow.

Tenże sam dziennik donosi, że na iezierze *Como* był spostrzeżony indzynier Austryacki rysuiący pozycyą mieysc i uważaiący liczbę będącego tam woyska. Strzelcy po gorach rozstawieni spostrzegłszy czołno, zaczęli strzelać, indzynier umknął. Probosz słyszący wystrzały, kazał na gwałt w dzwony uderzyć w parafii leżącey na naywyższych gorach. Więcey 100 parafii uzbroiło się w tym momencie i zgromadziło się dla odparcia nieprzyiaciela, co okazuie gotowość mieszkańcow tamteyszych i Xięży do obrony oyczyzny.

Z Rzymu 24 Września.

Abbé *Toriozzi* nominowany iest Sekretarzem legacyi stolicy apostolskiey w *Paryżu*. Wkrotce się tam uda, będzie prezentowany Dyrektoryatowi przez nadzwyczaynego naszego Ambassadora Margrabiego *de Maximi* ktory tu powraca. Ambassador Francuzki *Buonaparte*, mieszkać będzie w tym tygodniu w Pałacu *Corsini*. W przyszłą niedziele cała szlachta witać go będzie. Arcy Biskup *Seleucyi* spowiednik Krolowey Hiszpańskiey wyiechał z tąd na powrot do *Madrytu*. Wkrotce za nim poiedzie Arcy-Biskup *Sevilli*.

Z Mediolanu 28 Września.

Zapewniaią, że Gen: *Clarke* iest przywołany do *Paryża*, i sam tylko *Buonaparte* negocyacyą zatrudniać się będzie.

Gen: *Berthier* powrociwszy z *Novarra*, poiechał do głowney kwatery do *Passeriano*.

Los *Waltelinu* zadecydowany został na Kongressie w *Edolo*. Generał Francuzki *Murat* w charakterze delegowanego od Naywyższego wodza *Buonaparte* ogłosił, że kray ten będzie przyłączony do Rzpltey Cisalpińskiey.

Z *Genui* dowiaduiemy się, że zatargi zaszłe między tą Rzpltą i dworem Florenckim, do ktorych rząd Cisalpiński wdał się obstaiąc za pierwszą, iuż są z ukontentowaniem stron obydwoch zagodzone. Xiąże *Parmy* nakazał bywszey szlachcie Genueńskiey będącey w iego kraiu, ażeby go opuścili. — Słychać, że toż samo urządzenie W. X. Toskański ma zrobić.

Wczoray sąd nasz kryminalny skazał 4ch zbrodniow na ścięcie toporem wynalazku nowego *Guillotin* doktora *Ranza*.

Z Genui 28 Września.

Rozchodzi się tu pogłoska, że Rzplta *Liguryiska* przyłączona będzie do *Cisalpińskiey*.

Z Lizbony 10 Września.

Przed 6 dniami przypłynął tu Angielski Pakieboot, a nazaiutrz iedna fregata i 2 inne woienne statki. Znaydowały się na nich depesze z *Londynu* do Ministra W. Brytanii *Walpole*. Ten oddał ie pierwszemu naszemu Ministrowi P. *Pinto*. Poseł Angielski miał zlecenie nakłonienia tuteyszego dworu, ażeby nie ratyfikował traktatu pokoiu między Portugalią i Rzpltą Francuzzą przez Kawalera *Aranjo* ułożonego, a nawet w tym celu groźb naymocnieyszych użył. P. *Pinto* widział się bydź przymuszonym wysłać kuttera Portugalskiego do *Londynu* i kuryera do *Paryża* z oznaymieniem mieszkaiącemu

tam Posłowi Portugalskiemu, że zawarty traktat przez P. *Aranjo* iest zganiony od Krolowey Jeymości i żadnego skutku mieć nie będzie.

Wczoray popłynęły z tąd do *Londynu* 3 liniowe okręty *the Victory, S. George* i *Britannia* od nieiakiego iuż czasu odłączone od flotty Lorda *S Vincent*, pod ich eskortą znayduią się 4 liniowe okręty zabrane Hiszpanom d 14 Lutego przez wspomnionego Admirała.

Z Cadix 15 Września.

Z ukontentowaniem dowiaduiemy się, że port tuteyszy pod pewnemi warunkami za wolny ma bydź uznany, co interessa iego handlowe znacznie polepszy i nadgrodzi mu poniesioną stratę przez długie blokowanie.

Z Inspruka 30 Września.

Słychać, że woysko nasze iest w poruszeniu, będące w *Pusterthal* ma rozkaz udać się do *Cortina* mieysca pogranicznego z kraiem Weneckim. Piszą także z *Trydentu*, że oddziały armii Cesarskiey pod Generałami *Laudon* i *Kerpen* stoiące w tamtey okolicy, stosownie do rozkazu dnia 28 wydanego wkrotce wyiść w pole maią.

Z Strazburga 3 Października.

Gdy czas oznaczony prawami Rzeplitey do ustąpienia emigrantom z iey kraiow iuż upłynął, wielka ich przeto liczba w tych dniach na drugi brzeg *Renu* przeprawiła się. — Pogłoska o naprawianiu zruynowanych fortyfikacyi *Kehl* wcale się z prawdą nie zgadza.

Z Munich 4. Października.

W nocy z 29 na 30 Września, dwoch tędy od armii Austryackiey na granicach Włoch stoiącey biegło kuryerow, z ktorych ieden do *Wiednia* drugi do głowney kwatery Arcy-Xcia *Karola* był przeznaczony.

Z Manheimu 5. Października.

Dwa bataliony *Callenberga* dawniey tu stoiące powrociły znowu do naszego miasta.

Rzeczą iest nie mylną, że Francuzi zabronili kommunikacyi między dwoma brzegami *Renu.* Wszystkim podróżnym chcącym się z lewego na prawy brzeg przeprawić zabronionym to zostało. Poczta nawet iest wstrzymana.

W listach rożnych czytamy, że od kilku dni poruszenia w woysku Austryackim spostrzegać się daią.

Z Kolonii 5. Października.

Część Francuzkiego garnizonu wyciągneła z miasta naszego ku wyższemu *Renowi.*

Zapewniaią, iż armia pułnocna w marszu iest ku *Renowi*; wynosić ma 20,000 ludzi. W Hollandyi zostanie tylko 4 do 5000. Zdaie się, iż armia ta stanie w okolicach *Mühlheim*, gdzie wszystkie gatunki wiktuałow wzięto w rekwizycyą.

Nowa nasza municypalność, odprawiła wczoray pierwszą sessyą publiczną. Dwoch nowych członkow installowano, to iest Prokuratora *Wasserfall* i Sekretarza *Sommer*. Na teyże sessyi municypalność rozkazała zdiąć herby Cesarskie i orły znayduiące się, w sali posiedzeń iey i na ratuszu. Nieiaki *Rauch*, rodem iak mowią, z Alsacyi, został nominowany Inspektorem policyi.

Z Bamberga 5. Października:

Od kilku niedziel znaydowali się tu officerowie od armii Cesarskiey z nad *Renu*, dla poznania kraiu i zrobienia karty woyskowey. Wczoray odebrali kuryera z rozkazem, aby natychmiast do głowney kwatery udali się. Szpitale woyskowe, maią także iak słychać zbliżyć się do niey. Codziennie tędy wielkie transporta ammunicyi z Czech przechodzą &c.

Od niższey Elby 6. Października.

La Fayette przybywszy w towarzystwie osob z ktoremi z *Olomuńca* wyiechał do *Hamburga*, po 2 dniowym zabawieniu się w tym mieście na wieś się udał.

Z Sztutgardu 7. Października.

Dziś rano Generał Leitnant Baron *de Staader* poiechał do *Rothweil*, gdzie głowną swą kwatere przeniesie. Wielka część woysk Cesarskich stoiących w Szwabii, dziś stanowiska swe ma odmienić.

Z Frankfortu 8. Października.

Gdy Francuzi przerwali kommunikacyą między obydwoma brzegami *Renu*, Arcy-Xiąże *Karol* prawem odwetu zakazał iey z strony *Strazburga*. Stosownie do odebranych naynowszych wiadomości zrobiono tylko excepcyą dla poczty, gdyż republikanie przepuszczaią będącą w *Hundsruck* z strony *Moguncyi*.

Z Wenecyi 31. Września.

Wszyscy Proboszcze muszą przynaymniey w święta choć ieden artykuł z katechizmu republikanckiego napisanego przez Xiędza *Zaliwani* a od rządu potwierdzonego z ambony ludowi tłomaczyć, i na każdym publicznym mieyscu wszystkich cyrkułow wystawiono mownice, z ktorych osoby od rządu wybrane oświecaią lud o iego powinnościach, prawach człowieka i obywatela &c.

Z Sztokolmu 29 Września.

Przybyły tu z *Paryża* generalny Konsul Szwedzki P. *Signeul* wkrotce znowu do Francyi wyiedzie. — Dziś dwor włożył 8. dniową żałobę za zmarłego syna następcy tronu Duńskiego. — Gwardya konna i regiment Uplandzki maią tu przybydź przed przyiazdem Krolowey. — Krol iutro rano do *Carlscrona* wyieżdza. — W iego nieprzytomności administracya rządu z tychże osob składać się będzie co w czasie podroży do Niemiec.

Dnia 3. Października.

W sobotę o 5 z rana Krol nasz z dworem z 20 osob składaiącym się do *Carlscrona* wyiechał. — Generalny sąd woyskowy w czasie małoletności Monarchy ustanowiony, iest zniesionym a dawne sądy woyskowe przywrocono. — Obywatele tuteysi z obowiązali się dobudować swoim kosztem reszte kamiennego mostu między miastem i przedmieściem, co miało bydź kosztem skarbu narodowego przedsięwzięte.

Z Stralsund 7 Października.

Między godziną 3. i 4. po południu d. 4 przyiechała tu przyszła nasza Krolowa w towarzystwie swey Matki i Siostry. Przyimowana była z naywiększą wspaniałością przy 256 wystrzałach z armat. Przed obiadem ieszcze prezentowano iey Stany Kraiu, Kollegia tuteysze Krolewskie, korpus officerow, iazdę kawalerską, Magistrat i Duchownych. — Wieczorem całe miasto było illuminowane. — Nazaiutrz była na komedyi i osoby pierwszey dystynkcyi w znaczney liczbie na pokoiach iey zgromadzeni znaydowały się. D. 6 nastąpił ślub z zastępuiącym mieysce Krola Ambassadorem Baronem *Taube*, droga od pałacu rządowego, aż do drzwi kościoła *S. Mikolaia* tarcicami pokryta i suknem niebieskim wysłana była. Krolowa udała się do Kościoła w wielkiey paradzie, i po odprawioney ceremonii, w teyże do pałacu powrociła. O wpoł do 3 przyimowała powinszowania od cywilnych i woyskowych korpusow, poczym nastąpił obiad publiczny, a wieczorem był feierwerk. — Jutro ma się udać w podroż do Szwecyi, ieżeli wiatr będzie pomyślny, to prosto z tąd na małym okręcie popłynie, w przeciwnym zaś razie uda się przez *Rügen* do *Moenchguth*, gdzie na nią czeka okręt o 64 armatach, fregata iedna i kilka mnieyszych statkow.

Proclama.

Es befinden sich in Unserm Deposito einige Gelder, welche vom dem kaufgelde des, von einem gewissen Jacob Blok und von den Erben seiner Ehefrauen Anna gebohrne Krasińska an die Laurentius und Francisca Stępskischen Ehe leute verkauften Hauses an der Marimoncka gasse Nro 3129. herrühren un welche nebst dem, was etwa sonst noch zu dieser Masse mögte eingezogen werden können, nach Vorschrift des Gesetzes ohne förmliche Concurs Eröffnung an die creditores der Blokschen Eheleute, die entweder schon bekannt sind oder sich noch melden, vertheilt werden sollen. Dergleichen unbekannte Creditores werden also hierdurch aufgefordert, sich bis zum 9ten December a, c. Vormittags um 9. Uhr und spätestens in solchen termin bei dem Herrn Assessor Voigt im Collegien Hause am Neustädter Thor Nro 167. zu melden, die Beweissmittel ihrer Forderung anzuzeigen oder einzureichen und fernere Belehrung zu gewärtigen. Diejenigen welche sich bis zu dem gedachten termin nicht melden, sind zwar dadurch mit ihren Ansprüchen nicht praecludirt aber ihre Befriedigung hängt alsdann davon ab, ob die übrigen Creditores; unter welche die geringe masse vertheilt seyn wird, noch im Stande seyn mögten, das empfangene ganz oder zum Theil zurück zu geben. Warschau den 22. Sept: 1796. Königl: Preuss: Justiz Magistrat.

Znayduie się w depozycie naszym pewna kwota pieniężna z summy za Dom Jakuba Bloka i sukcessorow małżonki iego Anny z Krasińskich Wawrzencowi i Franciszce Stępskim małż: odprzedany, przy Marymonckiey Ulicy pod Nrem 3129. sytuowany, pochodząca, ktora wraz z tym coby ieszcze mogło w przody przybyć, podług przepisu Prawa, bez podniesienia formalnego konkursu pomiędzy kredytorow Blokarskich iuż wiadomych lub też ieszcze zgłosić się mogących, podzielona bydź ma. Zaczym wzywaia się ninieyszym takowi kredytorowie niewiadomi, aby się naypoźniey dnia 9. Miesiąca Grudnia r. b. o godzinie 9. z rana na takowym terminie przed JPanem Assessorem Voigt w domu Sądowym przy Nowomieyskiey Bramie pod Nrem 167. zgłosili. Prawa i pretensye swoie okazali, lub one podali i dalszego postępowania oczekiwali; Ci zaś ktorzyby na terminie nie zgłosili się, lubo przeto w pretensyach swoich nie będą prekludowani, wszakże sami sobie przypiszą winę, gdy ta szczupła massa pomiędzy wierzycielow piszących się podzielona zostanie, a ci potym w stanie nie będą całkowicie lub w części odebrane kwoty powrocić. w Warszawie dnia 22. Września 1797. Magistrat Sprawiedliwości J. K. Mości.

Steckbrief.

Der in den Pulverthunn Diebstalshalber inhaftirt gewesene Jude FaibusJossiewicz hat gestrigen Tages bey seiner transportirung von dem Verhörs-Zimmer nach den Pulverthurm Gelegenheit zum Entweichen gefunden. — Derselbe ist ohngefähr 24. Jahre alt, kleiner Statur, hat rothes Haar, und dergleichen bart, hageres und blasses Angesicht, spricht blos jüdisch deutsch und pohlnisch. Bey seiner Entweichung hatte er eine pohl: jüdische Kleidung, uebrigens hatte er nichts auffallendes ausser dass er rasch im seinen Bewegungen gewesen und ziemlich geschwinde gesprochen. — Jeden Orts Obrigkeit wo sich dieserEntwichene betreten lassen möchte, wird hiermit ersucht ihn zu arretiren, und anhero in den Pulverthurm abliefern zu lassen. — Warschau d. 16 8bris 1797. — Königl; Süd-Preus: Inquisitoriat.

List Gończy.

Żyd Faibus Jossiewicz za złodzieystwo w Prochowni osadzony dnia wczorayszego będąc z Inkwizycyi do Prochowni na powrot prowadzony znalazł okazyą do ucieczki. — Tenże ma około 24 lat, iest wzrostu niskiego, włos ma czerwony i takowąż rudą brodę, twarzy iest szczupłey i bladey, mowi tylko po żydowsku i po Polsku. Przy ucieczce swoy miał na sobie ubior Żydowski zwyczaynie Polski. Wreszcie nie miał nic osobliwszego w oczy wpadaiącego oprocz że rzeźwy w poruszeniach swoich i dosyć szybko mowi. — Każdey zwierzchności mieyscowey gdzieby się wspomniony zbiegły dał postrzedz, uprasza się o przytrzymanie i dostawienie onego tu do Prochowni. w Warszawie d. 16. Października 1797. — Krola JMci Prus Połud: Inkwizytoriat.

Avertissement.

Dem Publico wird hiermit bekannt gemacht, dass der Kaufmann Joh: Abraham Willink und die verwittwete Frau Jarzewicz gebohrne Elbel, bei ihrer Eheverbindung in den heute vor uns verlautbahrten Ehe-Pacten, die hiesige Statuarische Bürgerliche Güther Gemeinschaft,

Wiadomo się czyni ninieyszym Prześwietney Publiczności: Jako JP. Jan Abraham Willink Kupiec, i JP. Wdowa Maria Jarzewiczowa z Elbelow przy związku swym Małżeńskim w paktach Małżeńskich pod dniem dzisieyszym przed nami zeznanych tuteysze statuowe miey-

ganz aufgehoben und erkläret haben; dafs sie in völlig getrennten Gütern sowohl in Betref der fubstanz als des Erwerbes leben wollen. Warschau den 7. October 1797. — Königl: Preufs: Justiz-Magistrat.

skie społeczeństwo dobr ze wszystkim znieśli, a przytym oświadczyli; Iż w dobrach zupełnie rozłączonych tak co do fubstancyi, iako do dorobku żyć chcą. Dan w Warfzawie dnia 8go Mca Października 1797. — J. K. Mci Pruskiey Sąd Sprawiedliwości.

DONIESIENIA.

Z okazyi rozpoczętey Kommifsyi centralney upadłych Bankow w Warfzawie donosi się komu się to przydać może, iż następuiące Oryginalne Wexle iako to: przez Prota Potockiego, Jgnacemu Prufzyńskiemu na czer: zł: 2,700. — Michałowi Zakrzewskiemu na czer: zł: 1,166. — Danielowi Małachowskiemu na czerw: zł: 6,722. — Stefanowi Duninowi na czer: zł: 1,666. — Jgnacemu Bukowskiemu na czer: 702. — Teodorowi Dunaiewskiemu na czer: zł: 666. — Benedyktowi Hulewiczowi na czer: zł: 1,333. — Szymonowi Grzybińskiemu na czer: zł: 3,555. — Tudzież przez Fryderyka Kabryt Felixowi Czarneckiemu na czer: zł: 2,160. — Temuż za powtornym Wexlem czer: zł: 2,160. — Janowi Czarneckiemu na czer: zł: 1911. — Temuż za osobnym wexlem na czer: zł: 864. — Stanisławowi Przyiemskiemu na czer: zł: 1,000. — Wydane znayduie się w ręku Jakoba Pawłowskiego Adwokata Gallicyi Zachodniey w Lublinie mieszkaiącego właściciele lub zlecenie maiący odbiorą ze wfzelką łatwością za złożonemi rewersami.

Es ist gestern Abend als d. 22. Oct: Ein Blau seidener Geld Beutel worin 30. St: Frdor 2 st: Ducaten und einige silber Müntze befindlich verlohren gegangen. Der redliche Finder welcher selbigen dem Königl: Haupt Lotterie Einnahme Comptoir abliefert, wird eine anschnliche Belohnung erhalten. Warfchau den 13. October 1797.

Wczoray wieczorem to iest d. 12. Października zginął błękitno iedwabny worek do pieniędzy, w ktorym 30. Frid-dorow, 2. dukaty i kilka fztuk frebrney monety znaydowało się. Poczciwy znalezca, ktoryby go do Krol: Generalnego Kantoru Loteryi oddał znaczną otrzyma nadgrodę. W Warfzawie d. 13. Październiką 1797.

Zur Sicherheit der sämmtlichen Haus-Handwerks und anderer Leute, die für den Hof des Herrn Grafen Casimir von Krasiński Waaren, und victualien zustellen, wie auch um allen daraus entstehen könnenden Unannehmlichkeiten vorzubeugen zeiget dieseran; dass er seinen Leuten zu allen Ausgaben baares Geld giebt, und verlanget daher dass man niemanden von seinem Hofe etwas auf credit gebe. Um dieses allgemein bekannt zu machen, hat er diese seine Erklärung in die hiesige Zeitung einrüken lafsen.

Chcąc JW. Graf Kazimierz Krasiński Oboźny W. K. zabezpieczyć wfzystkich Kupcow, Rzemieślnikow i każdego gatunku ludzi towary, lub rzeczy do żywności do dworu iego przystawiaiących od wfzelkiego ubezpieczyć zatrudnienia i siebie od niespokoyności zapewnić, oświadcza ninieyfzym ogłofzeniem, że na wszystkie wydatki gotowe daie pieniądze i żąda aby nikt do dworu iego nikomu na kredyt nic nie dawał, co aby tym pewniey do wiadomości wszystkich dofzło w gazety to fwoie oświadczenie włożyć przedsiewziął.

Marcin Marcak, lat śrzednich, ale słabowity, rodem z Wsi Gor wysokich i tegoż imienia Parafii w Cyrkule Sandomirskim, wzięty na Kantonistę do Kofsyynierow w czasie Insurrekcyi Polskiey w roku 1794 gdy to pewna, że on w tey milicyi znaydował się na Pradze, kiedy miasto to woysko Rofsyiskie zagarnęło, a takiey iakiey potrzeba żonie iego w domu pozostałey, niemasz pewności, czyby on w owym razie utrzymał się przy życiu? lub nie; Zaczym taż żona na miłość Boga i bliźniego prosi, iż ktoby wiedział o zginieniu tegoż męża swego? lub że żyie? raczył dać znać do Konsystorza Sandomirskiego pod adrefsem do X. Gratkowskiego Kanonika i Pisarza togeż Konsystorza.

W Drukarni po niegdyś Piotrze Zawadzkim Giserze i Typografie uprzywileiowanym Warszawskim, a teraz przez Magdalenę Zawadzkę Wdowę rzeczoną Drukarnią i Giserną utrzymuiącą, w kamienicy XX. Paulinow przy ulicy Podwale pod Nrem 501 znayduią się nowo odlane Pisma rożne, iako też i Książki rożne w teyże Drukarni; Ktoby tedy sobie życzył kupna wspomnionego Pisma, niech się uda iak wyżey. — Dat: w Warszawie d. 19 Paźdz: 1797 R.

Jndex Secundus Librorum ex Bibliotheca Regia Berolinensi publica Auctionis lege divendendorum. Die sexto et sequentibus Novembris Anni 1797. in 8. Tenże Katalog dostać można w Księgarni Gröllowskiey w Marywillu w fali nad bramą, gdzie i Kommifsa względem nabycia książek z tey Aukcyi.

Pigułek arcy skutecznych na wygubienie fzczurow i myfzow można każdego czasu dostać u P. Berdau, ktoren mieszka w Kamienicy JP. Kasperskiego na dole przy ulicy Krzywe Koło Nro 189.